

Föremål från Grav 632

Föremål 1: Halsjärn

Från skriftliga källor vet vi att det fanns ofria människor - slavar eller trälar - på Birka.

Arkeologer har hittat två halsjärn i graven som troligen varit till för att kedja slavar.

Forskare vet att skandinaver handlade med slavar och att det kanske var den värdefullaste handelsvaran.

Föremål 2: Skål

Skål av brons - lite trasig. Antagligen är det ett tvättfat. Ofta hittar man tvättfat och skönhetsartiklar i gravar som tillhört rika personer. Förutom tvättfat har arkeologer hittat pincetter, kammar och örslevar (som kan ha använts som tops).

Det var viktigt för rika personer att tvätta sig och vårda sitt utseende. Samtidigt finns berättelser från människor som levde i andra delar av världen att nordbor var smutsiga och orenliga.

Bland annat finns en reseberättelse nedskriven av Ibn Fadlan, från Bagdad, som stötte på några som idag skulle kunna betraktas som vikingar vid floderna i Ryssland.

Föremål 3: Spännen

Spännen, en slags broscher som brukar kallas spännbucklor. Det var modernt bland kvinnor på Birka att använda stora, runda spännen på kläderna. Spännena användes både för att hålla ihop klänningen och som smycken.

Ofta hängde färgade pärlor eller kedjor mellan spännena. Kanske är Birkahalsbandet ett hänge som suttit på det sättet? De här spännena är tillverkade av brons med gulddetaljer.

Föremål 4: Arabiska mynt

Myntet är av silver med arabisk text. Mynten kallas *dirhem*. Myntet är tillverkat år 777-778 i Basra i Irak. Dirhem användes i det Abbasidiska kalifatet (muslimskt rike). På bilden finns en karta över riket när det var som störst omkring år 750.

Arabiska mynt användes i dagens Mellanöstern, runt Kaspiska havet och Svarta havet. Mynten användes också för affärer runt Östersjön. Vikingarna betraktade mynten som bitar av silver. De vägdes eftersom det var silvrets tyngd som bestämde värdet.

Forskarna tror att skandinaverna handlade med järn, bärnsten, pälsverk, ull och vapen, och slavar (trälar). Få skandinaver kunde läsa texten på mynten, men texten är nästan alltid tagen från den islamiska trosbekännelsen. På Birka har arkeologer hittat arabiska mynt i många gravar.

Föremål 5: Sax

Sax av järn som har använts för att exempelvis klippa ull och tråd. På saxen finns rester efter en ring som antagligen varit till för att fästa den i kläderna. Ägaren bar antagligen saxen på klädedräkten. Ull var en viktig handelsvara under vikingatiden.

Föremål 6: Silverstol

En sådan här liten silverstol har suttit som hänge i halsbandet. Troligen ska den föreställa en kubbstol, en vikingatida möbel. Kubbstolar tillverkades av en trästock där en del sparades som ryggstöd.

Sådana här stolar kan ha använts att sitta på i samband med utövande av sejd. Det är en tradition som hör till fornnordisk religion. Sejd var en slags spåkonst och ett sätt att använda magi och trolldom till både nytta och skada.

Sådana här silverhängen som avbildar kubbstolar kan vara symboler för sejd. På Birka finns spår efter flera religioner och traditioner, bland annat fornnordisk religion, kristendom och islam.